

ŠKOLSKA RAZINA NATJECANJA Školska godina 2025./2026. – II. razred

Za školsko natjecanje u 4. kategoriji: Srednji i rani novi vijek zadaci u pisanoj provjeri će uključiti sve tehničke koncepte te slijedeće odgojno-obrazovne ishode, domene i teme iz Kurikuluma:

TEME/SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO- OBRAZOVNIH ISHODA	DOMENA	ODGOJNO- OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA
Uloga kršćanstva, islama i judaizma na razvoj pojedinih društava u ranom srednjem vijeku.	Domena A. Društvo	POV SŠ A.2.1. Učenik analizira društvene promjene i odnose između društvenih skupina u ranom srednjem vijeku.	Učenik u ispitu znanja: • utvrđuje ulogu religije u pojedinim društvima ranog srednjega vijeka; • uspoređuje društvene strukture te utjecaj religije na svakodnevni život ljudi u pojedinim gradovima i u selima u ranom srednjem vijeku; • zaključuje o ulozi vjere i organiziranih religija na društveni razvoj u ranom srednjem vijeku.
Islam i arapski svijet na Sredozemlju – sučeljavanje i razmjena ideja Istoka i Zapada.	Domena C. Znanost i tehnologija	POV SŠ C.2.1. Učenik analizira utjecaje razvoja znanosti i tehnologije na društveni i gospodarski razvoj tijekom ranog srednjega vijeka	Učenik u ispitu znanja: • objašnjava napredak znanosti i tehnologije u srednjovjekovnome islamskom svijetu; • uspoređuje razvoj znanosti i tehnologije u ranom srednjem vijeku s gospodarskom, kulturnom i društvenom dinamikom u Hrvatskoj, Europi i svijetu te razmjenu ideja.

Ranosrednjovjekovna Hrvatska na razmeđu franačkog i bizantskog svijeta. Politički i državni razvoj franačke države i Bizantskog Carstva i širenje njihova utjecaja.	Domena D. Politika	POV SŠ D.2.1. Učenik analizira državno-politički razvoj u ranom srednjem vijeku u Europi i hrvatskim zemljama.	Učenik u ispitu znanja: - zaključuje o franačkom i bizantskom utjecaju na politički razvoj ranosrednjovjekovne Hrvatske; - objašnjava oblikovanje i razvoj franačke i bizantske države te položaj hrvatskih zemalja u njima.
---	-----------------------	---	--

ŽUPANIJSKA RAZINA NATJECANJA Školska godina 2025./2026. – II. razred

Za županijsko natjecanje u 4. kategoriji: Srednji i rani novi vijek zadaci u pisanoj provjeri će uključiti sve tehničke koncepte te slijedeće odgojno-obrazovne ishode, domene i teme iz Kurikuluma:

TEME/SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA	DOMENA	ODGOJNO- OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA
Intelektualni i duhovni horizonti srednjega vijeka. Misijska solunska braće, glagoljska i ćiriljska pismenost.	Domena E. Filozofsko-religijsko-kulturno područje	POV SŠ E.2.2. Učenik analizira sukobe i prožimanja religija u društvima i kulturama srednjega vijeka.	Učenik u ispitu znanja: zaključuje o važnosti pismenosti i obrazovanja te o utjecaju kršćanstva na

Uloga crkvenih redova. Školstvo i sveučilišta.			duhovni život srednjovjekovnih ljudi; • ilustrira na primjerima doprinose i utjecaje bizantske kulture na razvoj zapadne i hrvatske kulture; • obrazlaže utjecaje religija na duhovni život i kulturni razvoj u srednjem vijeku.
Razlike u razvoju seoskih i gradskih ekonomija tijekom ranog i razvijenog srednjega vijeka u europskim monarhijama.	Domena B. Ekonomija	POV SŠ B.2.1. Učenik analizira gospodarsku dinamiku srednjega i ranoga novog vijeka.	Učenik u ispitu znanja: • istražuje temeljne osobine gospodarskoga razvoja europskih monarhija i hrvatskih zemalja u ranom i razvijenom srednjem vijeku; • analizira gospodarske posljedice približavanja Europe izvaneuropskim civilizacijama;
Kraljevi, carevi i pape u srednjem vijeku.	Domena D. Politika	POV SŠ D.2.1. Učenik analizira državno-politički razvoj u srednjem vijeku u Europi i u hrvatskim zemljama.	Učenik u ispitu znanja: • objašnjava oblikovanje i razvoj zapadnoeuropskih i srednjoeuropskih monarhija u srednjem vijeku te položaj hrvatskih zemalja u regionalnome i europskome kontekstu; • identificira vanjske utjecaje na državni razvoj.

DRŽAVNA RAZINA NATJECANJA Školska godina 2025./2026. – II. razred

Za državno natjecanje u 4. kategoriji: Srednji i rani novi vijek zadaci u pisanoj provjeri će uključiti sve tehničke koncepte te slijedeće odgojno-obrazovne ishode, domene i teme iz Kurikuluma:

TEME/SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO- OBRAZOVNIH ISHODA	DOMENA	ODGOJNO- OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA
Hrvatske zemlje na granici Habsburške Monarhije, Osmanskog Carstva i Mletačke Republike.	Domena D. Politika	POV SŠ D.2.1. Učenik analizira državno-politički razvoj u srednjem i ranom novom vijeku u svijetu, Europi i u hrvatskim zemljama.	Učenik u ispitu znanja • objašnjava oblikovanje i razvoj državnih organizacija u srednjem i ranom novom vijeku; • identificira vanjske utjecaje na državni razvoj hrvatskih zemalja.
Znanstvena i tehnološka dostignuća srednjega i ranoga novog vijeka u Europi i Hrvatskoj Utjecaj znanstvene misli i tehnoloških otkrića na otkrivanje svijeta u srednjem i ranom novom vijeku.	Domena C. Znanost i tehnologija	POV SŠ C.2.1. Učenik analizira utjecaje razvoja znanosti i tehnologije na društveni i gospodarski razvoj tijekom srednjega i ranoga novog vijeka.	Učenik u ispitu znanja: • objašnjava napredak znanosti i tehnologije u srednjovjekovnome islamskom svijetu; • povezuje razvoj znanosti i tehnologije u srednjem i ranom novom vijeku s gospodarskom, kulturnom i društvenom dinamikom u Hrvatskoj, Europi i svijetu; • ilustrira primjerima povezanost razvoja znanosti i tehnologije s velikim geografskim otkrićima, razvojem transkontinentalnih komunikacija te razmjenom ideja i dobara.

Dodatna literatura za državno natjecanje:

Hrvoje Gračanin, *Kratka povijest Hrvatske za mlade I*, Zagreb, SysPrint, 2006., str. 203 - 267.